

Sanering schuldhulpverlening is de enige oplossing

Sturing op prestaties schuldhulpverlening en keuzevrijheid verveelvoudigt schuldoplossingen. Data-analyse van de resultaten van de schuldhulpverlening en wettelijke schuldsanering (WSNP) kan het aantal oplossingen verveelvoudigen. De veel efficiëntere en goedkopere WSNP wordt telkens beperkt. De falende en dure schuldhulpverlening krijgt de wettelijke prioriteit. Het aantal schulden en de niet opgeloste schulden is vele malen groter dan uit de officiële cijfers blijkt. Gezamenlijk wordt slechts 1 op de 6 problematische schulden opgelost. Toenemende schulden, ontbrekende analyse en totaalvisie leiden tot verkeerd bezuinigen. Dit alles vergroot het absolute aantal onopgeloste schulden dramatisch en dwingt tot innovatieve oplossingsstrategieën.

Dit blijkt uit het onlangs verschenen onderzoeksrapport van Onafhankelijk Schuldadviseur® Peter Westen (zie bijlage).

In de schuldhulpverlening is sprake van een falende, niet resultaatgerichte uitvoering, interne controle en toezicht. Het aantal schulden is vele malen groter en het aantal gerealiseerde oplossingen is vele malen minder dan de huidige cijfers ons willen doen geloven. Het werkelijke aantal aanmeldingen, ligt vermoedelijk bijna drie keer hoger dan de officiële branchecijfers. Dit betekent dat jaarlijks 150.000-200.000 schuldeisers zonder oplossing blijven. Zogenaamde slagingspercentages suggereren ten onrechte oplossingen. In werkelijkheid daalt landelijk het aantal oplossingen van de schuldhulpverlening al jaren, tot ongeveer 1 op de 14. Gezamenlijk wordt via beide systemen slechts 1 op de 6 problematische schulden opgelost.

Een totaaloverzicht van bereikte oplossingen ontbreekt, omdat beide organisaties niet centraal rapporteren. Resultaatsfraude en gebrek aan uniforme verantwoording van de schuldhulpverlening belemmeren betrouwbare resultaatsvergelijkingen ook nog eens. De WSNP-rapportage is overigens wel zeer inzichtelijk en betrouwbaar. Zowel de schuldhulpverlening als de WSNP hebben beide geen belang bij concurrentie en onderlinge resultaatsvergelijkingen. De kans op een oplossing blijkt landelijk via de WSNP een factor $2\frac{1}{2}$ groter te zijn dan via de schuldhulpverlening. In Drenthe is dit verschil tussen de GKB-Assen en WSNP nog groter met een factor $3\frac{1}{2}$. De gemeente Midden-Drenthe komt zelfs op een factor $4\frac{1}{2}$ uit. Deze getallen zijn de best mogelijke indicatie. Geen enkele gemeente in Nederland kent het exacte aantal gerealiseerde oplossingen via de GKB en de WSNP na drie jaar. Iedereen is de dupe. Schuldhebbers blijven daardoor permanent met hun schulden zitten.

Schuldeisers krijgen geen compensatie tegen kwijtschelding van de restschuld. Gemeenten worden door de GKB's misleid en draaien op voor de hoge, te vermijden maatschappelijke vervolgcosten. De GKB's hebben met de schuldbemiddeling een complex en niet transparant bankproduct in handen, dat de vergelijking met de woekerpolis doet verbleken: hoge beloofde rendementen, onduidelijke kostenstructuur en teleurstellende resultaten. Dit staat haaks op: klant en oplossing staan centraal. Toenemende schulden, ontbrekende analyse en totaalvisie leiden tot klakkeloos bezuinigen en vergroten het absolute aantal onopgeloste schulden. Gemeenten kunnen slim bezuinigen op veel trajecten die niet blijken te werken. Schuldoplossingen voorkomen hoge vervolgcosten, die kunnen oplopen tot wel € 50.000,- per gezin. Herinvesteringen van vrijgekomen budgetten kunnen worden gebruikt om de schuldeisers te stimuleren zelf hun schulden op te lossen. Beide overheidssystemen hebben hun beperkingen en zullen door toekomstige bezuinigingen te kort blijven schieten.